

Братя Грим
Храбрият шивач

В една лятна утрин един шивач седял до прозореца, и понеже бил в чудесно настроение, шиел без да вдигне глава. В това време по улицата минала селянка и викнала:

– Хубав мармалад продавам! Хубав мармалад продавам!

Шивачът я чул. Той се показал на прозореца и казал:

– Качи се тук, жено, тук ще продадеш стоката си!

Качила се жената с тежкия си кош, влязла при шивача и му отворила всички гърнета. Почнал той да ги оглежда, вдигнал ги нависоко, помиривал ги и накрая рекъл:

– Мармаладът ти изглежда добър. Я ми претегли стотина грама. Е, може и по-малко да е.

Селянката, която се надявала да продаде много повече, му дала колкото иска, но си отишла сърдита, мърморейки под нос.

– Хубаво ще си хапна от този мармалад – казал си шивачът, – ще стана по-силен.

Извадил хляба от шкафа, отрязал си една голяма филия и я намазал с мармалада.

– Ще ми се услади – казал си той, – но най-напред ще довърша елека и тогава ще ям.

Оставил хляба с мармалада до себе си, продължил да шиє и от радост правел все по-широки бодове. През това време миризмата на сладкия мармалад примамила мухите и те накацали върху хляба.

– Я, кой ви е поканил? – викнал шивачът и прогонил неканените гости.

Ала мухите си седели върху хляба и смучели от сладкия мармалад. Накрая шивачът се ядосал, грабнал едно парче плат и им нанесъл безжалостен удар.

– Чакайте, ще ви дам да разберете – викнал той.

После се отдръпнал малко назад и видял, че е убил седем мухи наведнъж.

– Голям юнак съм! – рекъл той и се възхитил от храбростта си. – Целият град трябва да узнае това.

Младият шивач си скроил набързо един колан, ушил го и извезал върху него с големи букви „Седем с един удар“.

– Само градът ли? – рекъл той пак. – Не, целият свят трябва да узнае това?

И от радост сърцето му почнало да тупти по-бързо. Шивачът препазал колана и решил да тръгне по широкия свят. Преди да напусне къщата, поогледал се да види дали има нещо, което би могъл да вземе със

себе си. Но не намерил нищо освен една буца старо сирене и я пхнал в джоба си. Пред портата зърнал едно птиче, което се било заплело в храстите и сложил и него в джоба си.

После закрачил храбро по пътя и понеже бил лек и пъргав, не чувствал никаква умора. Пътят го отвел до една планина и когато стигнал до най-високия връх, видял един великан. Шивачът отишъл при него и дружелюбно го заговорил:

– Добър ден, побратиме. Седиш си тука и се любоваш на широкия свят, а? Аз пък тръгнах да си опитам щастието. Искаш ли да дойдеш с мене?

Великанът погледнал презрително младия шивач и рекъл:

– Дрипльо! Голтак! Я се виж какъв си хилав!

– Така ли? – отвърнал шивачът, разкопчал дрехата си и показал на великана пояса си. – Прочети тук що за човек съм аз!

Прочел великанът „Седем с един удар“ и помислил, че шивачът е убил седем души, но никак не му се вярвало. Затова решил да го изпита – взел един камък, стиснал го и от него потекла вода.

– Ако си силен, направи същото – рекъл великанът.

– Само това ли? – викнал шивачът. – Това за мен е нищо!

Бръкнал в джоба си, извадил мекото сирене, стиснал го и потекла саламура.

– Какво ще кажеш, а?

Великанът не знаел какво да каже, защото не можел да повярва, че има такава сила у това човече. Ето защо вдигнал друг камък и го хвърлил толкова високо, че той едва можел да се проследи с очи.

– Хайде сега, направи същото!

– Добре хвърляш – рекъл шивачът, – но камъкът накрая пак падна на земята. Аз пък ще хвърля камък, който няма да падне.

Бръкнал в джоба си, извадил птичето и го запратил във въздуха. Птичето полетяло към небето и се изгубило в простора.

– Какво ще кажеш за тая работа, приятелю – попитал шивачът.

– Умееш да хвърляш – рекъл великанът, – но сега ще видим дали можеш да носиш нещо по-тежко.

Завел младия шивач до един грамаден дъб, който бил повален на земята. После му казал:

– Ако си наистина силен, помогни ми да изнесем това дърво от гората.

– На драго сърце – отвърнал шивачът. – Ти вдигни само дънера, а пък аз ще нося клоните и листата – те са по-тежки.

Великанът вдигнал дънера, а шивачът седнал на един клон. Така великанът, който не можел да се обърне и да види какво става отзад, трябвало да носи цялото дърво, а отгоре на това и шивача.

А на шивача му било много весело и леко на душата и даже си подсвирквал. Но великанът, след като мъкнал известно време тежкия товар, нямал вече сили да върви и викнал:

– Слушай, пускам дървото!

Шивачът скочил пъргаво на земята, уловил с две ръце дървото, уж че го е носил, и казал на великана:

– Такъв голям човек си, а не можеш сам да носиш дори това нищо и никакво дърво.

Продължили заедно пътя си и минали край една череша. Великанът хванал най-горния клон на дървото, по който висели най-зрелите плодове, навел го и го дал на шивача да го държи, за да яде. Но шивачът бил толкова слаб, че не можел да удържи клона; щом великанът го пуснал, клонът веднага се вдигнал и шивачът полетял заедно с него във въздуха. Когато отново паднал на земята невредим, великанът рекъл:

– Толкова ли нямаш сила да удържиш нищо и никаква пръчка?

– Сила не ми липсва – отвърнал шивачът. – Да не мислиш, че това е трудно за човек, който с един удар поваля седмина? Аз прескочих дървото, защото ей там в гъсталака стреляха ловци. Прескочи го и ти, ако можеш.

Опитал се великанът, но не успял да прескочи дървото, а увиснал сред клоните; така шивачът го победил и този път.

Великанът казал:

– Щом си такъв голям храбрец, ела с мене в нашата пещера и преношувай у нас.

Шивачът се съгласил и тръгнал с него. Стигнали в пещерата, а там около огъня седали други великани и всеки държал в ръце по една печена овца и ядял. Огледал се шивачът и си помислил: „Тук е много по-широко, отколкото в моята работилница“.

Великанът му посочил едно легло и му казал да си легне и да се наспи. Но леглото било прекалено голямо за шивача, затова той не легнал на него, а се сгушил в един ъгъл.

Станало полунощ. Великанът, който мислел, че шивачът е заспал дълбоко, станал, взел един голям железен прът, продънил с един удар леглото и си помислил, че е убил дребосъка.

Рано-рано на сутринта великаните отишли в гората и съвсем забравили за младия шивач, но не щеш ли, неочаквано той се задал с весел и

безстрашен вид по пътя. Великаните се изплашили, помислили, че ще ги избие до един и бързо побягнали.

Шивачът продължил пътя си все в посоката, която му показвал неговият дълъг и остър нос. Вървял, вървял, стигнал до един дворец и понеже бил вече много уморен, влязъл в двора, легнал на тревата и заспал. Докато спял, дошли придворните, огледали го и прочели на пояса „Седem с един удар“.

– Я, какво търси този герой от войната в нашата мирна страна? – питали се те. – Сигурно е някой могъщ господар.

Отишли и казали на царя. Казали му още, че ако случайно избухне война, този човек може да им бъде полезен, и че не бива да го изпуснат, каквото и да струва това.

Техните съвети допаднали на царя. Тогава изпратил един от придворните при шивача, за да му предложи висока военна длъжност.

Пратеникът застанал до спящия шивач и започнал да чака. Най-сетне той изпънал крака и ръце и отворил очи; царедворецът му съобщил предложението на царя.

– Тъкмо затова дойдох тук – отвърнал шивачът. – Готов съм да служа на царя.

Приели го с най-големи почести и му дали хубав дом.

Ала другите войни били настроени зле към младия шивач и много му завиждали.

– Какво ще стане – говорели си те, – ако се скараме с него? С един удар ще ни избие като мухи!

Взели накрая решение: отишли всички заедно при царя и го помолили да ги освободи от служба.

– Нямаме толкова сили – рекли те – да се борим рамо до рамо с човек, който с един удар поваля седмина.

Царят много се натъжил, че заради един трябва да загуби всичките си верни войници и решил да се отърве от шивача. Но не смеел да го уволни, защото се страхувал, че той може да избие не само него, но и целия му народ и да се възкачи на царския престол.

Мислил дълго и накрая измислил. Пратил да кажат на шивача, че иска да му възложи нещо по-особено, понеже го смята за голям герой.

В една гора на царството живеели двама великани, които грабели, убивали и палели. Никой не смеел да се доближи до тях, защото знаел, че излага на опасност живота си. Царят заповядал на шивача да отиде в гората и да убие великаните, а в замяна му обещал за жена единствената си дъщеря и половината си царство; дал му и сто конника.

„Това е тъкмо за човек като мене – помислил си шивачът, – такава хубава принцеса и половин царство не се намират всеки ден.“

– Добре – отговорил той, – ще победа великаните и за тази работа не ми трябват стоте конника. Който с един удар поваля седем, няма защо да се плаши от двама.

Тръгнал шивачът и стоте конника го последвали. Когато стигнал до гората, той им казал:

– Вие стойте тука, аз ще се справя сам с великаните.

После навлязъл в гората и хвърлил поглед наляво и надясно. Скоро видял двамата великани; те били легнали под едно дърво, спели и хъркали тъй силно, че клоните над тях ту се издигали, ту се навеждали. Без да губи време, шивачът почнал да събира камъни, напълнил джобовете си и се покатерил на дървото. Като стигнал до средата, плъзнал се по един клон, спрял точно над заспалите великани и почнал да пуска камък след камък върху гърдите на единия. Дълго великанът не усещал нищо, но накрая се събудил, блъснал другаря си и рекъл:

– Защо ме удари?

– Сънувал си – отвърнал другият, – не съм те ударил.

Легнали пак да спят и тогава шивачът хвърлил камък върху втория великан.

– Какво правиш? Защо хвърли камък върху мен? – викнал той.

– Не съм хвърлил нищо – измърморил първият.

Скарали се, но тъй като били много изморени, млъкнали и пак заспали.

Шивачът избрал най-едрия камък и отново с всички сили го запратил върху гърдите на първия великан.

– Това вече на нищо не прилича! – креснал той.

Скочил като обезумял и блъснал тъй силно другаря си в дървото, че то се разтресло. Другият не му останал дължен и двамата изпаднали в такава ярост, че изскубнали по едно дърво и почнали да се бият; и се били, докато накрая и двамата паднали мъртви на земята.

Сега шивачът скочил от дървото.

– Имах щастие – рекъл той, – че не отскубнаха дървото, на което бях седнал. Щях да скачам като катерица от дърво на дърво. Но да не губим повече време!

Изтеглил меч си и пронизал няколко пъти двамата великани, после се върнал при конниците и казал:

– Свърши се! Убих ги и двамата. Но не беше никак лесно! Като видяха колко към силен, отскубнаха по едно дърво и започнаха да се

отбраняват с тях. Но и това не можа да помогне, щом насреща се изправи човек като мене, който с един удар поваля седем.

– Не си ли ранен? – попитали конниците.

– Нищо ми няма – отвърнал шивачът, – не падна дори косъм от главата ми.

Конниците не му повярвали, препуснали с конете в гората и намерили там великаните плувнали в кръв, а отстрани лежали изскубаните дървета.

Шивачът поискал от царя обещаната награда, но царят започнал да съжалява за даденото обещание и се размислил как да се отрече от него.

– Преди да ти дам дъщеря си и половината царство – рекъл му той, – трябва да извършиш още едно геройство. В гората скита еднорог кон и прави големи пакости. Трябва най-напред да хванеш него.

– Аз от великаните не се уплаших, та от еднорога ли? Седем с един удар, това е работа за мене!

Взел въже и брадва, отишъл в гората и пак накарал конниците да чакат край гората.

Не се наложило да чака дълго – еднорогът скоро се появил и се спуснал срещу шивача, за да го проние с рога си.

– По-полека, по-полека – рекъл шивачът, – толкова бързо не става.

После застанал неподвижно на едно място и почакал, докато животното се приближи. Изведнъж се скрил зад едно дърво. Еднорогът препускал с всички сили и забил така здраво рога си в дънера, че не можал да го измъкне.

– Уловихме птичето – викнал шивачът, излязъл иззад дървото, метнал най-напред въжето около шията на коня, после с брадвата избил рога му от дървото и като свършил всичко, отвел животното и го предал на царя.

Но царят не искал и този път да му даде обещаната награда и по-поставил трето условие: преди сватбата шивачът да хване един глиган, който причинявал големи злини, ловците щели да му помагат.

– На драго сърце – рекъл шивачът, – това е детска игра за мене.

Той оставил ловците край гората и те били наистина доволни, защото ги било страх от глигана.

Щом зърнал шивача, глиганът изскочил насреща му с разпенена уста. Малко останало да го разкъса. Но пъргавият герой побягнал към една каменна къщичка и влязъл вътре. Глиганът се втурнал след него и щом го видял, че влиза, шивачът скочил от прозореца и затворил вратата. Свирипият звяр останал затворен. А понеже бил много тежък и

тромав, не можел да мине през прозореца.

Шивачът повикал ловците, за да видят с очите си пленения глиган. А той отишъл при царя, който, ще не ще, вече трябвало да удържи обещанието си. Дал му тогава дъщеря си и половината царство. Ако знаел, че пред него стои не герой от войната, а прост шивач, щял да се разболее от мъка. Вдигнали разкошна сватба, но царят не се радвал.

След известно време младата царица чула една нощ, че съпругът ѝ говори на сън:

– Хайде, момче, ако не ушиеш елека до вечерта, ще ти скъсам ушите!

Тя разбрала какъв е произходът на младия господар. На сутринта разказала всичко на баща си и го помолила да я отърве от този мъж, който бил обикновен шивач.

Царят я успокоил и казал:

– През нощта остави вратата на спалнята отворена. Моите придворни ще чакат отвън, докато той заспи, после ще влязат, ще го вържат и ще го качат на кораб, който ще го отнесе далеч отгук.

Младата царица се съгласила, но царският оръженосец, който случайно чул този разговор, бил привързан към младия господар и му разкрил заговора. Шивачът рекъл:

– Направили са си сметката без кръчмаря.

Вечерта той легнал да спи. Като решила, че вече е заспал, царицата станала, отворила вратата и пак си легнала. Шивачът, който само се преструвал, че спи, почнал да вика с ясен глас:

– Момче, ако не ушиеш елека до вечерта, ще ти скъсам ушите! Аз повах с един удар седем, победих двама великани, улових еднорога и глигана! Да му мислят тези, които стоят пред вратата!

Като чули какво говори шивачът, придворните се уплашили и избягали така бързо, като че ги гонели зли духове. Никой вече не посмял да вдигне ръка срещу шивача.

И така младият шивач останал цар до края на живота си.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки

Превод – Димитър Стоев

Илюстрации – Антония Дончева

Редактор – Петя Дочева

Технически редактор – Иван Додов

Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2445>]